1893 - 1963
70-ий РІК ВИДАННЯ
І СЛУЖБИ СВОЄМУ НАРОДОВІ ТА ПРАВДІ

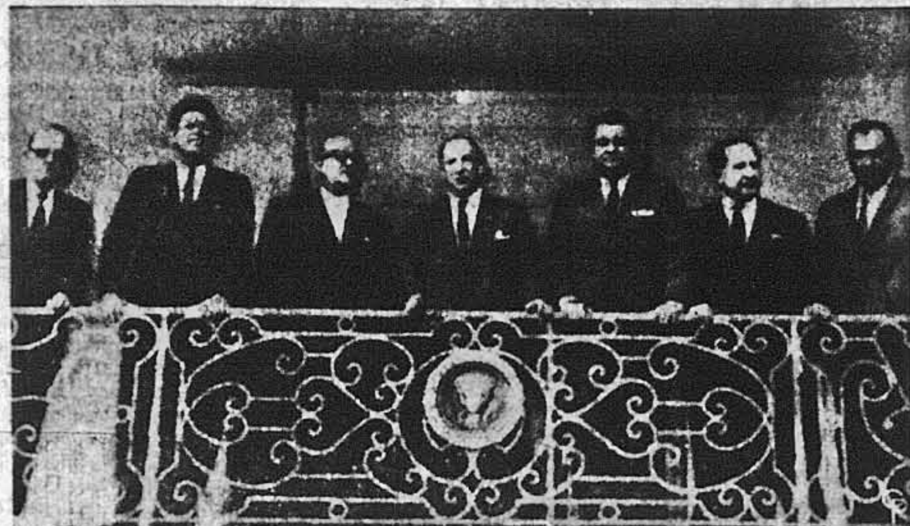
СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: "SVOBODA", 81-83 GRAND ST. JERSEY CITY 3, N. J.
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXX. Ч. 54. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 22-го БЕРЕЗНЯ 1963 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MARCH 22, 1963 No. 54. VOL. LXX.

КЕННЕДІ ЗАПОВІДАЄ КІНЕЦЬ ЧЕРВОНОЇ КУБИ

Сан Хозе, Коста Ріка. — Президент Кеннеді в третьому дні своїх відвідин в Коста Ріка виголосив промову до студентів столичного університету в дні 20-го березня, в якій заявив, що ЗДА не можуть дозволити на те, щоб Куба втратила свою суверенність в користь СССР. Президент сказав, що СССР мусітиме відійти з поразкою із Куби, подібно як це сталося з всіми тими, які старалися завоювати Західню Півкулю. Кеннеді сказав: „Забагато крови пролили ми впродовж численних років, щоб втримати нашу незалежність проти зазіхань чужого панування. І ми ніколи не зможемо бути безпечні на нашій півкулі, якдовго СССР не піде тим самим шляхом, яким ішли — Джордж III, еспанські завойовники, Максиміліян і Вілліям Вокер. І направду це мусить статися і станеться!" Тисячі студентів слухали промови Президента і кілька разів переривали її бурхливими окликами „Нехай живе Кеннеді!" Коли Президент виходив із авдиторії, то маси публіки тиснулися до нього, і він 100 ярдів ішов 10 мінут. Декан Костаріканського університету представляв Президента як „архитекта нової доби в історії нашого континенту". Президент у своїй промові сказав, що Куба під Кастровим режимом ділить ту саму долю, що її переживає тепер СССР, комуністичний Китай і Східня Европа після звихнення свого рільництва. „Коли ви не дозволяєте комусь на політичну і соціяльну волю, то ви одночасно не дозволяєте і на економічний поступ", — твердив Кеннекі. Президент сказав, що ЗДА співчувають кубинському народові, який мусить терпіти під комуністичним режимом, і тому ЗДА бажали б, щоб на Кубі були відновлені ті „величні кличі і засади, які проголошені були в горах Сієрра Маестро (Кастром) і які Кастро зрадив у Гавані". ЗДА ніколи не погодяться на те, щоб на Кубі запанував СССР, і щоб той острів став базою, звідки СССР „міг би поширювати свою імперію до берегів нашого континенту". Президент закликав студентів, щоб „прийняли виклик свободи на себе", бо без „їхніх змагань і жертвенної праці та провідництва — не буде кращого майбутнього цієї Півкулі". Президент сказав, що перед студентами є велике завдання і велика нагода показати, що як вільні люди, ми зможемо перемогти старих ворогів — убозтво, голод і іґноранцію, та зможемо принести надію тим, які її шукають, та поширити волю і на тих, що її не мають". Президент говорив в тому напрямку до студентів, щоб між ними не було жадного підоззіння щодо цілей американської політики у відношенні до країн Латинської Америки. ЗДА допомагали і допомагатимуть звільнити американські держави з-під чужого панування. Президент порушив у своїй промові і економічну сторінку, таку важливу для країн Латинської Америки. ЗДА запропонували велику програму так званого Союзу для Поступу, яка має коштувати $20 більйонів. Коли ця програма буде здійснена за допомогою ЗДА і самих латинських країн, тоді можна буде бачити, що можуть зробити вільні люди в напрямку покращання свого життя. Тепер всі ми бачимо, казав Президент, що „міт 1950-их років про те, що комуністи можуть збудувати кращий світ, дати людям кращу систему життя — провалився". Комуністи мусять будувати мури, щоб втримати своїх людей в неволі диктатури. Президент згадав про слова Френкліна I. Рузвелта і сказав студентам: „Ця ґенерація американців має зустріч із долею". Президент з трудом дістався до ґелікоптера, яким від'їхав не летовище, щоб джетом вернути в середу ввечері до Вашинґтону. Його прощали на вулиці міста коло 200 000 осіб. На летовищі були всі президенти 6-ох країн учасників конференції. Кеннеді від'їхав о год. 6:32, і о год. 11:03 був вже у Вашинґтоні. В четвер 21 березня Президент мав інформувати американський нарід про успіхи конференції в Сан Хозе.

Президенти центральних американських держав на бальконі американської амбасади в Сан Хозе. Стоять від ліва: Роберто Чіярі — Панама, Джан Ф. Кеннеді — ЗДА, Рамон Віллера Моралес — Гондурас, Франсіско Орліч, — Коста Ріка, Люїс Сомоза — Нікараґва, Міґуель Ідіґорас Фуентес — Ґватемаля і Хуліо Рівера — Ель Сальвадор.

Державний Департамент злагіднив свою заяву про комуністичні впливи в бразилійському уряді

Вашинґтон. — Пресовий секретар Державного Департаменту Лінкольн Вайт заявив, що департамент не вірить в те, що комуністи мають сильний вплив на бразилійський уряд, як це дехто міг би зрозуміти з опублікованого звіту Палатної підкомісії в справі країн Латинської Америки. Але Вайт виразно підкреслив, що Державний Департамент не відкликає свого давнішого твердження про те, що комуністи мають деякий вплив на уряд Бразилії, на робітничі організації та на студентів в цій державі. Після давнішої заяви бразилійський президент Ґуларт був обурений і хотів припинити переговори про дальшу американську допомогу Бразилії. Тепер Ґуларт є вдоволений із злагіднішої заяви представника Державного Департаменту. Бразилійську місію у Вашинґтоні очолює міністер фінансів Франсіско Сан Тіяґо Дантас. Він переговорює в справі $84 мільйонової позики на скріплення економіки, і дальшої допомоги, яка впродовж найближчих трьох років мала б становити — $1.5 більйона.

Державний Департамент проти рейдів на Кубу

Вашинґтон. — Представник Державного Департаменту виступив проти рейдів кубинських повстанців на Кубу, бо ті наїзди більше допомагають, як шкодять Кастрові. Цю заяву склав представник Державного Департаменту у зв'язку з наїздом на Кубу двох човнів із кубинськими повстанцями в понеділок 18-го березня, які обстріляли військовий табір із вояками СССР та заатакували совєтський вантажний корабель в одному з кубинських портів, при чому мали бути вбиті та поранені совєтські вояки. Але представник патріотичних кубинців із команди „Альфа 66" заявив, що збройні виступи проти комуністичної Куби будуть продовжуватися і їх виконують ті кубинці, що є в інших країнах, а не в ЗДА. В Москві заявили, що цей рейд — це „нова провокація", але не згадували про те, що там були вбиті чи поранені совєтські вояки. Радіо в Гавані повідомляло про „поранених вояків, яких привезли до Гавани".

Шостий Крайовий Пластовий З'їзд відбудеться з кінцем цього тижня на „Союзівці"

Ню Йорк. — В суботу 23 і в неділю 24 березня ц. р., відбудеться в залях Оселі „Союзівка" в Керґонксон, Н. Й., 6-ий Крайовий Пластовий З'їзд, що радитиме над справами і дальшим розвитком Організації Української Пластової Молоді у ЗДА. У програмі з'їзду передбачені вичерпні звіти з діяльности цієї молодечої організації за останніх три роки, доповідь голови дотеперішньої Крайової Пластової Старшини пл. сен. Ольги Кузьмович на тему „Шлях пластової організації в ЗДА на найближче майбутнє" і вибір нової Крайової Пластової Старшини та доповнення надзірної установи Пласту — Крайової Пластової Ради. В рямцях цього з'їзду відбудеться також Крайовий З'їзд Пластового Сеньйорату в ЗДА.

М. Душник доповідала про українські писанки в американському клюбі

Деріен, Конн. — Попередньої середи, 13-го березня, в місцевому американському Мистецькому Клюбі відбулася доповідь пані Марії Душник на тему українських великодніх писанок, попереджена короткими заввагами на тему української історії. Пані Душник, голова референтури зв'язків Союзу Українок Америки, була запрошена з цією доповіддю місцевою Громадською Асоціяцією. Доповіді вислухали понад 80 осіб, виявляючи велике зацікавлення українським писанковим мистецтвом, як і історією народу, що його створив. Перед доповіддю пані Душник навчила одну з членок Клюбу писати писанку, що й було продемонстроване під час доповіді.

Померла Марія Мірчук, дружина св. п. проф. Івана Мірчука, ректора УВУ

Бронсвік, Н. Дж. — В середу дня 20 березня ц. р. померла тут на 77-му році життя Марія Мірчук, дружина сл. п. проф. Івана Мірчука, українського науковця, ректора Українського Вільного Університету. Покійна, хоч і німецького роду, була вірною помічницею в праці свого чоловіка, брала участь в житті українських громад під час перебування в Німеччині і в історії української літератури записала себе, як перекладачка, видаючи в 1942 році антологію українських оповідань в перекладі на німецьку мову п. н. "Die Scholle" („Земля"). Панахида над домовиною Покійної буде відправлена в п'ятницю 22 березня о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Ґовена при 233 Саммер стріт у Ню Бронсвік, Н. Дж. Похорон відбудеться в суботу 23 березня о год. 8-ій ранку з похоронного заведення української католицької церкви Різдва Пр. Діви Марії при 66 Плам Ст у Бронсвік, і потім на кладовище св. Петра. Покійна осиротила доньку Іванну, замужню за Олегом Ратичем і внучку Юліяну.

В АМЕРИЦІ

● **Професор економіст Пол А. Семюелсон** оцінює американських президентів з того становища, чи вони були добрими економістами. Він твердить, що президент Вашинґтон і Лінкольн дістали б ступінь „А" з економіки, а Джексон, Кулідж і Гувер заслуговують із науки економіки тільки „Ф", а про Кеннеді проф. Семюелсон відмовився говорити, бо теперішній Президент ще не здавав екзамену з економіки.

● **Аж 19-го березня суд вирішив**, що губернатором Міннесоти має бути демократ Карл Ролвааґ, а не республіканець Елмер Л. Андерсен, який досі був виконував функцію губернатора, бо попередні обраховування голосів давали більшість Андерсенові. Тепер суд ствердив, що Ролвааґ має більшість 91-го голоса.

● **Дружина відомого комуністичного ватажка** Лева Троцького Наталія Седоф-Троцька, яка померла рік тому в Парижі, рекомендує, щоб той дім, в якому жив Троцький, і в якому його 23 роки тому вбили аґенти Сталіна, перемінити на музей імени Троцького. Той дім в Мехіко Ситі, Мехіко, є власністю внука Троцького Естебена Волкова.

● **В готелі Валдорф-Асторія** в Ню Йорку відбулася конференція 40-ка жидівських провідників із 16-ма совєтськими релігійними провідниками, які є на відвідинах у ЗДА в рямках культурної виміни. Привітання обидвох груп було дуже приязне, але пізніше жиди атакували совєтських делеґатів за те, що в СССР не дозволяють на те, щоб жиди могли пекти собі маци перед жидівською Пасхою. Архиєпископ Никодім відповів, що не тільки жиди не можуть мати маци, бо й інші вірні не можуть пекти своїх пасок.

● **Демократичному Комітетові** дуже подобалося місто Атлантик Ситі, Н. Дж., яке обіцяє пожертвувати коло $400,000 на цілі партії, коли партія рішиться відбути номінаційну Конвенцію в 1964 році в Атлантик Ситі. Цю справу дуже підтримує губернатор Ню Джерзі Гюз.

● **Ввесь поліційний апарат у Відні** наставлений на виявлення злочину, що схвилював те місто і цілу Австрію. В туалеті славетнього віденського оперного театру знайшли тіло знасиленої та вбитої багатьма ударами ножа 12-річної учениці балетної школи в тому театрі Даґмар Форіх.

Неру стверджує наближення між Індією та З'єдиненими Державами

Ню Делі. — Індійський прем'єр Джавагарлал Неру ствердив, що остання аґресія комуністичного Китаю проти Індії спричинила політичну ізоляцію комуністичного Китаю та значне наближення Індії до З'єдинених Держав. Неру признав у своїй статті в американському квартальнику „Форін Афферс", що комуно-китайський наїзд навчив дечого індійських лідерів. Вони переконалися, що не досить бути миролюбною країною, яка не хоче конфліктів із світом, а треба мати ще поважну збройну силу та бездоганні взаємини з приязними країнами. Неру ствердив, що тепер американсько-індійські взаємини стали такими близькими, як ще ними ніколи раніш не були. „Глибоке співчуття та практична поміч, отримана від З'єдинених Держав задля зупинення китайської аґресії створила в індійців добре почуття безпеки, поминаючи те спільне по суті, що маємо разом з Америкою" — заявив індійський прем'єр, який ще недавно не знав інших слів, як тільки про невтральність і застереження Індії проти втручання будь-кого в індійські справи. Правда, Неру далі надзвичайно обережний і скупий на слова, коли річ іде про таврування комунізму.

МИТРОПОЛИТ СЛІПИЙ БУВ ПРИСУТНІЙ НА БЕАТИФІКАЦІЇ

Ватиканська Держава. — Митрополит Йосиф Сліпий вперше публічно виступив в Базиліці св. Петра в Римі та був присутній на торжестві беатифікації блаженної американської черниці Сетон, яка відбулася 17-го березня. Це був перший виступ Митрополита Сліпого від часу його звільнення в дні 9-го лютого з комуністичного 18-річного ув'язнення.

Совєти погоджуються відновити розмови про Берлін

Москва. — В минулу середу 20-го березня совєтське міністерство закордонних справ повідомило американську амбасаду в Москві, що СССР готов відновити розмови про Берлін. Ця заява прийшла після одномісячної мовчанки в цій справі, дармащо ініціятори такої віднови розмов були Совєти. Коли кілька тижнів тому заявив це совєтський міністер закордонних справ Громико американському амбасадорові в Москві Фой Колерові, цей останній негайно відлетів до Вашинґтону для особистого зреферування справи през. Кеннеді та, повернувшись до Москви, подав до відома Громикові згоду Америки. Але Громико прийняв тоді ту вістку холодно й байдуже, викликаючи враження, що Совєти „передумались" і більше в цій справі не заінтересовані. Тепер, на вістку про згоду Москви на відновлення розмов про Берлін Державний Департамент запросив на нараду амбасадорів Британії, Франції і Західньої Німеччини. Франція далі є проти розмов, але не протестує, якщо ЗДА хочуть вести їх. Рішено, що в першу чергу треба вияснити, чи Москва хоче говорити тільки про Берлін, чи у зв'язку з цілою німецькою проблемою і — далі — що Хрущов розуміє під вимогою, щоб „прапор НАТО в Західньому Берліні заступити прапором Об'єднаних Націй".

Ляйтенант Микола Кравців відзначений медалею „Пурпурового серця" за військові заслуги у Південному В'єтнамі

Лтн. Микола Кравців (зліва) одержує медалю „Пурпурове Серце" від команданта Військового Шпиталю Веллі Фордж полк. Кеннета Д. Орра.

Феніксвілл, Па. — В Генеральному Військовому Шпиталі в Веллі Фордж, Па., відбулася церемонія вручення військового відзначення „Пурпурове Серце" ляйтенантові Миколі Кравцеву, реконвалесцентові цього шпиталю після поранень обличчя і правої ноги, зазнаних у Південному В'єтнамі. Лтн. М. Кравців, що перебував від листопада м. р., у Південному В'єтнамі, як учасник Американської Мілітарної Дорадчої Групи, був поранений під час військових операцій, продовжуваних південно - в'єтнамською армією проти комуністичних партизанів у дні 2 січня ц. р., в той час, як панцерний віз, що він ним їхав разом із 7-членною південно-в'єтнамською залогою, наїхав на покладену комуністичними партизанами міну, від вибуху якої панцерний віз був розірваний і п'ять вояків із залоги згинули, а трьох разом з лтн. Кравцевим були поранені. Церемонії удекорування медалею „Пурпурове Серце" довершив командант Генерального Військового Шпиталю Веллі Фордж полк. Кеннет Орр. В повідомленні про цю подію підкреслено, що після Корейської війни це перше цього року відзначення уділене якомусь військовикові в засягу діяльности цього шпиталю. Видаваний у Феніксвілл, Па., часопис „Ді Фордж" подав разом з повідомленням про вручення медалі також докладну біографію лтн. Миколи Кравцева, згадуючи, що він є сином відомого українського журналіста, співредактора „Свободи" Богдана Кравцева і Неонілі з дому Головацьких, і закінчив Військову Академію у Вест Пойнті. У своїй дотеперішній військовій кар'єрі він пройшов спеціяльні вишколи у Форт Беннінґ в Джорджії і потім відбув два і пів року військової служби в панцерних з'єднаннях на границі між Західньою і Східньою Німеччиною. Лтн. М. Кравців уже в найближчих днях вертається знову до активної військової служби.

БРИТАНІЯ ОБСТОЮЄ АТОМОВУ ЗБРОЮ ДЛЯ НАТО

Париж. — Британський міністер закордонних справ лорд Гюм звернувся з драматичним закликом до членських держав Північно-атлянтійського союзу (НАТО), щоб вони зберігали єдність. Лорд Гюм спеціяльно підкреслив що недопущення Британії до Европейської Економічної Спільноти (Спільного Господарського Ринку) внаслідку спротиву Франції не повинно вплинути на послаблення оборонного бльоку НАТО. Лорд Гюм виголосив свою промову на засіданні постійної Ради НАТО в Парижі в минулу середу 20 березня ц. р. Британський міністер виступив з рішучою обороною американсько - британського пляну про створення колективної атомової потуги в системі НАТО, що його принцип прийняли були през. Кеннеді і британський прем'єр Мекміллен на минулорічній грудневій конференції в Нессо на Багамах. Він потвердив готовість Британії передати її бомбардувальники, вивіновані в атомові бомби, до того різнонаціонального атомового з'єднання НАТО та закликав також інші держави відмовитись від свого суверенного диспонування атомовою зброєю у користь колективної такої атомової потуги. Ці заклики британського міністра стосувались виразно Франції і були говорені на адресу Франції, тим паче, що напередодні тієї конференції французький міністер інформації Алейн Пейрефіт заявив, що французька атомова зброя буде першим кроком до оборонної автономної Европи. Гюм, виступаючи в обороні спільного фронту всіх 15-ох членських країн Атлянтійського союзу, водночас признав, що „було б політичною помилкою, коли б З'єдинені Держави в цілості опанували атомову ділянку в НАТО". Він домагався, щоб члени НАТО дістали більшу ролю в диспонуванні і контролюванні атомовою зброєю в рямцях НАТО, та зокрема, що ця різнонаціональна атомова потуга повинна стояти під командуванням европейського старшини, вірогідно британця. Лорд Гюм, з виразною алюзією до французьких тенденцій, застеріг, що Британія не дасть витиснути себе з Европи. Він домагався, щоб в справі колективної атомової потуги НАТО треба вже тепер перевести докладну дискусію, щоб в травні могли прийняти відповідне рішення міністри закордонних і військових справ всіх 15-ох членських держав НАТО, які відбудуть конференцію в Оттаві. На тому засіданні Ради НАТО в минулу середу несподівано приїхали міністри закордонних справ Західньої Німеччини, Бельгії, Голляндії, Італії і Люксембурґу, ото ж цих п'ятьох країн Европейської Економічної Спільноти. Зате шостий член тієї економічної організації, Франція задемонструвала своє холодне відношення до Британії і її міністра закордонних справ відсутністю міністра закордонних справ Моріса Кув де Мурвіля. Францію репрезентував тільки постійний амбасадор при НАТО Франсуа Сейду. Моріс Кув де Мурвіль не прийняв теж запрошення від лорда Гюма на обід, виправдуючись, що він „не має часу", бо мусить відвідати іранського амбасадора, який залишає своє становище. Зате лорд Гюм уладив несподівано прийняття для всіх інших закордонних міністрів. Не прийнято ніяких рішень, бо нарада оберталась тільки в сфері дискусії.

Москва закидає Америці брак літаків на далеку віддаль

Москва. — Голова міжнародного відділу совєтської монопольної летунської компанії „Аерофлот", Віктор Данілічев, заявив, що З'єдинені Держави тому не хочуть погодитись на безпосередню летунську комунікацію між Ню Йорком і Москвою, що не мають відповідних цивільних літаків для таких далеких летів. У зв'язку з цим речник корпорації Даґлес Ейркрафт звернув увагу, що джетовий літак продукції тієї фабрики „ДЦ - 8" має по нинішній день світовий рекорд у леті торговельного літака на далеку віддаль, бо він проробив 23 лютого 1962 лет з Токіо до Маямі без зупинки, себто на віддаль 8.700 миль, ото ж майже подвійну, як є віддаль між Москвою і Ню Йорком, 4.665. Також інша велика американська фабрика літаків, Беінґ Ко., пригадав, що один із найперших літаків тієї компанії, джет 707, перелетів 23 липня 1959 з Ню Йорку до Москви, привізши тоді цілу прогулянку американських журналістів. Ото ж причиною невдачі дотеперішніх переговорів про безпосередню летунську комунікацію між Ню Йорком і Москвою зовсім не брак відповідних для такої комунікації американських літаків. Переговори в цій справі перший раз перервались, коли большевики збили були в 1960 році американський літак РБ47, а другий раз перервано їх після здвигнення комуністами внутрішнього берлінського муру. В обох випадках запанувало таке політичне напруження, що не було атмосфери для розмов.

У СВІТІ

● **Зять Хрущова, Алексей Аджубей**, який перебував два тижні на відвідинах в Італії, був в середу минулого тижня в одному жіночому клюбі в Римі. Коли його спитали, чому не прийшла з ним його дружина Рада, він відповів, що вона, співредакторка одного наукового журналу, не цікавиться жіночими проблемами а в хаті долівку миє він, Аджубей, а не Рада.

● **Папа** буцім-то відкличе екскомуніку, наложену в 1955 році на Перона, коли той, як арґентинський диктатор, переслідував тамошніх духовників, які були в опозиції до його режиму. Перон арештував тоді двох католицьких єпископів. Тепер Перон, який перебуває на еміґрації в Еспанії звернувся через еспанські власті й духовників до Ватикану з проханням облегшити йому поворот до Католицької Церкви.

● **У Сіккімі**, маленькій гімаляйській країні з 175 000 мешканців, відбулося 20 березня ц. р. парадне весілля — 39-літнього наступника престолу тієї країни Ґіяльсей Пальден Тондуп Намґіяя, з 22-річною американською чорнявкою. Говп Кук. Сіккімський наступник престолу познайомився з тією молодою американкою 4 роки тому, коли вона, сестрінниця тодішнього амбасадора в Ірані, студіювала в Індії буддизм і тибетські звичаї. Наступник престолу є вдівцем і має троє дітей. Після того, як молодих поблагословив правлячий в Сіккімі магараджа, батько молодого, повінчали їх буддистські монахи, але Говп Кук залишиться членом також Епископальної Церкви. Вона прибула в минулому тижні літаком з Ню Йорку до Сіккіму.

● **Нікіта Хрущов** поручав в листі до Президії ЦК Компартії СССР з минулого тижня, щоб совєтські громадяни в більшій мірі харчувались картопляними стружками і кукурудзяними платками. Він покликався при тому на власний досвід: коли він летів літаком під час своїх відвідин в ЗДА, то пасажирам давали „знамениті потейточіпс", а він сам перевірив, що поважну частину харчування американців становлять „корнфлейкс". Про те, скільки м'яса з'їдають американці — Хрущов забув.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Декларація в Сан Хозе

Ентузіястичне прийняття, що його зустрів президент Джан Ф. Кеннеді зараз на самому вступі після свого приїзду до столиці Коста Ріки Сан Хозе і ввесь пізніший хід тамошніх триденних нарад та маніфестацій виявили поважну зміну настроїв, що зайшла в останніх роках - місяцях в латиноамериканських країнах. Ціллю цієї конференції було пожвавити здійснення програми Союзу для Поступу в Середній Америці. Але було згори відомо, що ця конференція матиме й політичне значення і скріпить союз між Центральною Америкою і ЗДА. Це тепер легша справа, бо латино - американські лідери усвідомили, нарешті, що в їхніх країнах не можна зберегти середньовічну олігархічну систему, і що коли вони самі не переведуть необхідних соціяльно - економічних реформ, то переведуть їх комуністи за зразком Кастра. Далі, вони усвідомили, що треба припинити антиамериканську демагогію, бо ЗДА є найбільшою ґарантією їхньої власної, латиноамериканської, безпеки. Режим Фіделя Кастра на Кубі переконав, якщо не всіх, то більшість латиноамериканських патріотів, що принципова ворожість проти всякого втручання З'єдинених Держав у внутрішні справи будь-котрої іншої країни на американському континенті не завжди слушна і оправдана. Але й на політиці З'єдинених Держав поява Кастра на Кубі відбилась позитивно остільки, що ніколи перед тим ЗДА не прикладали стільки конструктивної уваги Латинській Америці, як саме тепер.

Тому декларація в Сан Хозе визнає за необхідність переведення з видатною американською допомогою таких соціяльно-економічних реформ в країнах Середущої Америки, які становитимуть найкраще заборолo проти комуністичної пропаґанди, що жирує на нужді нижчих верств населення, на їх неграмотності та безробітті. Заговорено теж уперше на тій нараді про совєтський імперіялізм: поки не стверджено, що большевики будують потайки на Кубі ракетні вкидні і що й тепер перебувають там совєтські війська, латино - американські політики стримувались лучити доморослих комуністів, що діють під різними назвами, з пляновим імперіялізмом Москви. Щойно така показова лекція навчила тих латиноамериканських лідерів дивитися іншими очима на Москву і на міжнародний комунізм, як знаряддя закордонної політики СССР.

Отож, в Сан Хозе прийшло тепер до такого парадоксу, що „войовничими" й „радикальними" супроти Кастрової Куби були не З'єдинені Держави, а ті шість середущоамериканських країн, які зрозуміли, що Фідель Кастро із своїм московським опікуном став куди небезпечніший для них, малих сусідів Куби, як для ЗДА. За газетними твердженнями, президенти цих середущоамериканських країн настоювали на проведенні рішучої акції, щоб зліквідувати режим Фіделя Кастра, а більшу обережність нібито рекомендував президент Кеннеді. І коли ті президенти хотіли — читаємо в пресових звітах — пересунути центр уваги з економіки в сторону політики й стратеґії, то Кеннеді нібито переконав їх, що треба змінити те чергування. Тому наче на компроміс подобає постанова, що вже у квітні цього року має відбутися конференція середущоамериканських і панамського міністрів для детального обміркування конкретних засобів проти революційної підривної роботи, яка йде з Куби, проти напливу звідтіль грошей, зброї і аґітаторів.

Конференція в Сан Хозе була тріюмфом політики президента Кеннеді, наставленої на психологічну й економічно - політичну ізоляцію Куби та на реформи в Південній Америці по лінії Союзу для Поступу. Але тих всіх заходів буде замало, щоб зліквідувати режим Кастра, особливо, коли на Кубі стоять совєтські війська. Тому треба чекати, які будуть наступні ходи Уряду в цій справі.

З почуттям огиди

Промову Нікіти Хрущова п. н. „Висока ідейність і художня майстерність — велика сила совєтської літератури і мистецтва", що її він виголосив 8-го березня цього року на зустрічі з діячами літератури і мистецтва — як і треба було сподіватися — зустріли із „захопленням", просто ганебним у своєму підлабузництві, реакціонери старшої й середущої літературної та мистецької ґенерацій. Вбившися так само, як колись Сталін, в позу єдиного й виключно рішального чинника в справах літератури і мистецтва, Хрущов змобілізував під гаслом безоглядної відданости принципам партійности в літературі всіх „наслідників Сталіна", що приховалися були під мертвими плесами совєтської дійсности. Усі закаптурені досі прихильники сталінських метод в реґулюванні творчого процесу кинулися, немов ті шуліки, шарпати сміливців, головно з-поміж молоді, що, повіривши в лібералізацію режиму, надумали були трохи відсвіжити затхлу та ялову атмосферу в літературі і мистецтві.

Друковані після промови Хрущова на сторінках совєтських газет заяви і панеґірики літературних комісарів і цензорів такі ганебні своїм змістом, що їх тяжко читати без почуття огиди. Хвалений деким і на еміґрації лавреат ленінської премії — з ласки хрущовського режиму — Андрій Малишко засудив не тільки абстракціонізм, формалізм та інші подібні „ізми", як „явища космополітичного, антинародного характеру", але й затаврував їх „розтлінний вплив" серед певної групи молодих скульпторів і літераторів, чи, як він їх назвав „дамороцених абстракціоністів". Старий підлабузник Сосюра прославив промову Хрущова як „могутній прожектор", мовляв, вона захопила його „своєю яскравістю і глибоким аналізом літературного процесу", засуджуючи „трупний абстракціонізм і формалістичні викрутаси". Прозаїк Михайло Стельмах і собі перестерігав проти „крикливого штукарства та сбносків з чужого плеча" і дякував партії й Хрущову за те, що „нагадали нам про відповідальність нашого слова". Юрій Збанацький, вихваляючи „мужню і мудру розмову" в Кремлі, громив молодих совєтських мистців і літераторів, як „войовничих формалістів, обакенбарджених юнців з перебільшеною претенсією на геніяльність, поборників „нової ери в мистецтві". Нездара і поплентач Олекса Новицький у віршованій відповіді на адресу репрезентанта літературної молоді Ів. Драча, таврував цього талановитого поета за „позування", „неуцтво", новаторські „виверти", „задавацтво" і закликав його прославляти досягнення колгоспної ланкової Надежди Заглади... Але найбільш огидним був виступ колишнього сталінського ґльорифікатора, редактора „Вітчизни" Любомира Дмитерка, того, що в червні минулого року пробував був нищити молодих українських поетів і критиків, а разом з ними й Антоненка - Давидовича за його роман „За ширмою". Дмитерко порівняв склепіння Свердловської залі, де промовляв Хрущов, із... високим блакитним небом і подякував Хрущову за „щиру, душевну, гострпринципову розмову", зокрема за „блискучі, надзвичайно влучні репліки". Водночас із цим Дмитерко засудив тих, що хочуть оновити совєтську літературу, як „нікчемних відступників", „носіїв ідейної відсталости, обивательського злопихательства", брутально обвинувачуючи своїх колеґ з редакцій інших совєтських журналів та газет, навіть із самого ж таки правління Спілки письменників і її окремих секцій за — патронування цим „відступникам" і друкування їхніх творів.

Усі ці виступи доводять, що Хрущов своєю промовою звів літературний процес в Совєтському Союзі знову ж до того безпросвітнього стану, в якому він був у час найгіршого сталінського терору.

С. Гординський

ДО ПРОБЛЕМИ СОЦРЕАЛІЗМУ В МИСТЕЦТВІ УКРАЇНИ

(1)

Нещодавній виступ Хрущова проти нових течій у мистецтві, доповідь Ільїчова з цього приводу і явні погрози в пресі, що ніякі відхилення від соцреалістичних метод толеровані не будуть, є актуальною справою також для мистецтва сучасної України, яке ніякої свободи у вирішуванні шляхів свого розвитку сьогодні немає. Тому треба поглянути на те, що той соцреалізм у мистецтві сьогоднішньої України собою являє, звідки він виник і яка його дальша доля.

Останніми роками в Україні появилося чимало різних мистецьких видань, у тому числі великоформатні альбоми з кольоровими репродукціями. В музеях Західньої Европи й Америки на виставках совєтського мистецтва можна було врядигоди зустріти й по кілька творів мистців українських (маємо на увазі спеціяльно виставки у Венеції Брюсселі, Ню Йорку і Канаді). Дозволу на якусь окрему виставку українського мистецтва в західному світі українські совєтські мистці ще не добилися, хоч такі виставки були на, сказати б, внутрішньому терені, а саме в сателітних країнах — Польщі, Румунії, Болгарії. І на основі вищезгаданих видань і виставок ми можемо створити собі вже якийсь образ стану сучасного мистецтва в Україні і підмітити, чи є в ньому щось справді творче. Скажемо відразу, що загальне враження від того українського совєтського мистецтва ґлибоко провінційне. Воно відірване не тільки від загальносвітових мистецьких проблем, але й від власних довговікових мистецьких традицій, а з тим і культури. Воно культивує тільки один стиль, реалістичний і то у виданні XIX століття, з доби парової машини і ще слабо розвинутої фотографії коли то ще електрика, літаки атомова енергія і космічні ракети належали до сфери фантазії. Одначе, лихо не в тому що українське мистецтво стало реалістичним, — реалізм напрямок такий самий добрий, як і всі інші, — лихо в тому, що українському мистецтву накреслено коло, якого воно переступити не сміє і для допильнування цього наставлено великий адміністративний апарат.

Диктаторам, які обрали мистецтво, як один із засобів свого впливання на маси, зовсім не йде про будь-який розвиток мистецтва, вони заінтересовані виключно в його допоміжній, службовій ролі для пропаґування своїх ідей. А що реалізм, як відображення природи, зрозумілий усім без огляду на ступінь інтелектуального розвитку, він найкраще надасться для пропаґандивної мети. Це зрозуміли і большевики і гітлерівці. Кожен диктатор знає, що вислів доби не дають маси, а індивідуальності, які вміють висловити її образом чи словом. Тому диктатори й намагаються схилити собі до послуг якнайбільшу кількість індивідуальностей, щоб через них впливати на ті маси. Мистецтво, яке викликає думки, сумніви, показує інші ідеали, їм непотрібне, творців такого мистецтва вони обмежують у спромозі вислову або — знищують. До того ж, які революційні не були б ідеї, пропоповідувані диктаторами, вони самі завжди визнають мистецтво тільки консервативне, академічне, з виробленою системою, бо таке мистецтво завжди легше контролювати. Вершком їх мистецьких ідеалів бував завжди клясицизм у помпезному виданні, і тут совєтське мистецтво різниться від нацистського лише тематично, а архітектура своїм замилуванням до часто зовсім зайвих колоннад майже ідентична.

Маркс, ідеології якого підкорене й мистецтво українське, не залишив фактично ніякої теорії мистецтва і він на ньому взагалі мало визнавався. Вихований на німецькій клясицистичній естетиці, він ідеалом уважав академізм. Деякі його естетичні погляди просто заперечують соцреалізм, наприклад, він обороняв свободу преси і творчости взагалі. „Правда, — писав він у своїй статті проти пруської цензури, — є універсальна, вона належить не мені а всім. Вона має мене, не я її. Моєю є лише форма, яка творить мою духову індивідуальність. Стиль це людина. Ще й як! Закон (цензурний) дозволяє мені писати, але під умовою, щоб я писав стилем не моїм!"

Найближче, що в поглядах Маркса можна було б підтягнути під якусь мистецьку теорію, це його погляд, що мистецтво є відображення природи („коли розглядаємо грецьких богів і героїв без релігійних і естетичних пересудів, ми не знайдемо там нічого, що не могло б існувати в природі"). Скажім, що Маркс стоїть тут на матеріялістичних позиціях. Але Гітлер також уважав клясичну скульптуру ідеалом, і підходив до неї з позицій також не релігійних чи естетичних, а расових.. Словом, два кінці одної палиці! Правда, Маркс у своїй соціяльній системі плянував таке обмеження праці, щоб працюючий мав час і на творчість та відпочинок, але ці принципи введено в закони багатьох країн ще до большевицького перевороту і без допомоги Маркса.

Ми зумисне спинилися коротко над проблемою марксизм - мистецтво, бо в ім'я натяганого на різні лади марксизму українським мистцям ламано кості.

Перемога соцреалізму, мистецтва, що має зображувати бачене не таким, яким воно є, а таким, яким повинно бути згідно з марксо - ленінською теорією, в Україні не було якимсь органічним явищем. Не появилося якоїсь незвичайно талановитої фаланґи українських мистців - реалістів, що всіх переконала б і потягнула б за собою силою свого мистецтва. Соцреалізм, як пропаґатора льозунґів партії, заведено в Україні силою окупаційного режиму, і, можна сказати, що українські мистці до того діла рук не прикладали. Все це було твором чужорідного елементу, точніше, представників панівної російської нації, які й накинули українському мистецтву свої ідеї і форми.

Зовсім явно розповідає про це видана у 1957-му році в Москві Академією Мистецтва СССР книга про мистецтво підсовєтської України — перша синтетична книга про українське совєтське мистецтво, що появилася в СССР[1]. У ній на ст. 62-ій читаємо про те, що передові українські мистці з перших днів революції „боролися за реалістичне, правдиво народне мистецтво", що вони стали „популяризаторами льозунґів партії"... І тут же авторки вичисляють цих мистців: Сілкін, Моор, Спасскій, Страхов, Єфімов (український псевдонім: Микола Липський), Демьян Бедний, Косарев, Кочерґін, Ахметьєв, Доссків, Штернберґ!... Про деяких так і написано, що вони москвичі і ленінградці. Ця то лава мистців, читаємо далі (стр. 82) „стала популяризаторами завдань партії, і багатьом з тих мистців суджено зайняти видне місце в радянському українському мистецтві наступних часів"... Але проти цього „скріплення дружби і співпраці між народами СССР виступили місцеві (тобто українські — С. Г.) націоналісти". Тут і Нарбут, який „видавав свою стилізаторську графіку за самобутнє українське мистецтво", і Бойчук, який, „прикриваючись пошуками національної форми, пропаґував сліпе наслідування візантійського і староукраїнського іконопису". Чи треба додавати, що в цьому твердженні немає й крихітки правди? Бойчук, як і Нарбут, культивував тільки типовий для українського мистецтва принцип ритмічної лінії, співзвучної з ритмікою народної пісні, крім цього деякі традиційні українські мистецькі технічні методи (темпера, фреска); їх подивляв у нього під час своєї візити в Києві мехіканець Дієґо Рівера, який працював у подібному, що й Бойчук, напрямі.

Голосну боротьбу мистецьких організацій на Україні в 20-их роках цитована книга описує так: АРМУ (Асоціяція Революційних Мистців України) була захоплена бойчукістами і поборювала АХЧУ (Асоціяція Художників Червоної України), яка уважала себе філією московського АХРУ. В цій книзі читаємо, що формалісти і бойчукісти з АРМУ своїм завданням уважали відірвати українське мистецтво від російського і скерувати його на наслідування формалістичного мистецтва Заходу. Але партія вмішалася в цю справу і „остаточно забезпечила мистцям вільний шлях розвитку на основах соціялістичного реалізму"... (стор. 109).

[1] Искусство Советской Украины. Академия Художества СССР. Институт Теории и истории изобразительных искусств. Тексты: В. Курильцева, Н. Яворская. Москва, 1957. Як редактори і консультанти цього видання зазначені В. Касіян, О. Шовкуненко О. Пащенко і Ф. Рогінська. Яка була роля цих співробітників у цьому виданні і чи вони, крім достави матеріялів, мали якийсь голос у формуванні напрямних для українського совєтського мистецтва, невідомо. Зате відомо, що щойно після видання цієї книжки у Москві дозволено видати подібну українською мовою.

УДАЧІ Й НЕВДАЧІ ДЕ ҐОЛЯ

Париж. — Цьогорічна зима була така гостра, що хотілося б радіти весною, але весна принесла стільки важких подій, що й радости нема. Арештування, процеси, страйки — все це збіглося разом. Не згадуємо вже про зовнішні комплікації. Зупинимося на внутрішніх.

Проти широкого наступу й різних маневрів у зв'язку з процесом атентатників з Пті Клямар уряд дав собі раду, маючи таки зовсім стабільну більшість у парляменті, і це унаочнило радикальну зміну, що зайшла у висліді останніх виборів. Адже вже дуже й дуже давно не було у Франції такого, щоб, ідучи з якоюсь справою до парляменту, уряд був певний, що вийде з нею цілий... Парлямент потвердив леґальність військового трибуналу і його право винести присуд, від якого немає апеляції.

Як відомо, винесено присуд смерти проти трьох головних обвинувачених. Прилюдна опінія домагалася, щоб президент усіх їх помилував. Але президент помилував лише двох, а третього, Бастієн-Тірі, таки розстріляно. Годі осуджувати за це ген. де Ґоля. В ім'я будь-яких ідей не можна толерувати атентатів на голову держави. Правильно сказав один журналіст, що Франція не сміє зійти до рівня південно-американських республік, де політичні дискусії проводяться машиновими пістолями.

Отже, цей процес залишив неприємний посмак. Не тому, що обвинуваченого розстріляно. Це — річ нормальна. Ненормальність полягає в тому що головним організатором атентату був нащадок славного роду, який служив Франції більше як 300 років. Бастієн-Тірі був віруючим католиком і доводив на процесі, що саме його релігійність наказувала йому вживати всіх заходів, щоб „усунути тирана", бо це наказує й Божий закон, який велить боротися із злом. Знову виникло питання „протизаконних дій" де Ґоля, який, мовляв, відділив частину французької території (Альжир), що дає право кожному порядному французові виступити проти нього навіть із зброєю в руках. Але тому, що всі потягнення де Ґоля були схвалені парляментом, це не було ніяким арґументом для Тірі та всіх інших „активістів".

І саме в цьому помішанні понять, де патріотизм переплітається з ідіотизмом, лежить гіркота, що залишилася після процесу.

На фронті боротьби проти своїх противників де Ґоль вписав останніми тижнями великі успіхи. В Німеччині схоплено полк. Арґу, одного із провідників ОАС. Невідомі люди привезли його ранком з Мюнхену під будинок поліції в Парижі й потелефонували до дижурного, мовляв, зійдіть наниз і візьміть собі зв'язаного Арґу, якого ми вам привезли, як спутане порося.

Щодо способу, яким схоплено й привезено Арґу, точаться довгі дискусії. Поліція заприязненої Західньої Німеччини не може викрити осіб, які викрали Арґу. Це будь-що-будь б'є по престижу Німеччини. А коли це зробили члени французької спеціяльної служби, то тим менше приємно німцям. Розуміється, французи офіційно нічого не знають про тих, хто схопив Арґу. Але з аналізи подій годі витягнути висновок, що зробили це люди, які не мали підтримки французьких військових чинників у Німеччині й на кордоні.

Та ще більшим успіхом для де Ґоля на цьому фронті слід вважати льояльність, з якою Еспанія виконала свої зобов'язання супроти де Ґоля і французьких змовників. Коли процес згаданих вище осіб і арешти змовників, що мали виконати черговий замах, виявили, що всі атентати, виконані й пляновані, організовано в Еспанії, еспанський уряд заарештував 16 головних „активістів" і вислав до Арґентини полк. Гарда, а решту поставив під нагляд, зліквідувавши при тому всі точки вишколу боївок.

Це — безперечний успіх де Ґоля, який посилюється багатьма вдалими операціями на території самої Франції. Уся поліційна машина працює повільно. Французька також потребувала часу, щоб просякнути в середовище опозиції. Коли ж це просякання проведене, то тепер нема сумніву, що ОАС буде зліквідована. Одні речі зачеплюються за другі: коли кількість арештів зростає, зменшується автоматично кількість тих, що підтримують змовників грішми чи кватирами. Коли виявилося, що й за кордоном змовники не можуть бути безпечні, Бідо, сьогодні єдиний змовник з ім'ям, попросив у Баварії не тільки азилю, але й охорони поліції. А це значить, що діяльність його не може переходити дозволених меж, тобто — це кінець його діяльности проти де Ґоля.

Але несподівано для загалу, зокрема для закордону, прийшов удар по уряді, з яким де Ґоль не легко справиться. Це — страйк гірників.

Несподівано тому, що Франція перебуває в повному господарському розквіті. Продукція її зростає понад плян, запаси девіз перейшли всі сподівання, і вона не тільки сплачує передчасно свої борги, але й позичає гроші ЗДА. Соціяльна програма піднесла ренти пенсіонерам, збільшено додаток працюючим на дітей, поліпшено положення сільськогосподарських робітників.

Не так з гірниками й взагалі працівниками удержавлених підприємств та адміністрації.

Копальні у Франції удержавлено після війни, коли де Ґоль мав коаліційний уряд з комуністами. Отже, тепер гірники опинилися в категорії упосліджених. Коли б держава хотіла піднести всім своїм працівникам платні, щоб зрівняти їх з платнями в приватному секторі, то це означало б збільшення податків, а з тим і дальші перегони цін. Тому уряд зажадав від синдикатів почекати до жнив. Але гірники не захотіли чекати. А що їх домагання таки виправдані, то страйк знайшов підтримку кадрів, і це вперше гірники страйкують разом з інженерами.

Страйк цей справді не політичний. Тому його комуністи навіть не хотіли. Зате він справді тотальний.

Страйк почався 1-го березня. Ніхто наказу уряду йти до праці не виконав. В гірничі селища прибули мобільні частини безпеки, і всі сподівалися „проби сил". Але уряд не виявив ініціятиви. Тепер, коли пишу ці рядки, 2 000 гірників з Льотринґії прибули до Парижу, щоб передати свої домагання урядові. По дорозі їх скрізь оплескували. Вони тішаться симпатією загалу.

Уряд каже, що приступить до дискусії (гірники домагаються 11% підвишки, уряд говорить лише про 3.5%), коли гірники вернуть до праці. Гірники готові на дискусію, але без передумов. На цьому справа стоїть уже 14 днів... Напевно уряд піде на поступки, але коли й які? А зима вичерпала запаси вугілля, і існуючих резерв вистачить лише на яких два тижні. СССР припинив експорт вугілля на час тривання страйку, а докери відмовилися виладовувати американське та німецьке вугілля. На знак солідарности застрайкували були також працівники газівень і електрівень та залізничники. Покищо тільки символічно, але завтра вони не завагаються застрайкувати справді.

Отже, положення, дуже напружене. На повне виконання соціяльної програми, яку заповів Помпіду, стаючи прем'єром, нема ще засобів. Перевести її можна було б драстичними заходами, між якими на першому місці було б вище оподаткування багатших. Але всякі нові податки принесуть ненормальний зріст цін. Цього уряд боїться.

О. Д-вич

Зиновій Лисько

МИКОЛА ЛИСЕНКО

(2)

А композитором був Лисенко всестороннім і обробками народних пісень себе не обмежував. Народна пісня була лише базою, що на ній він засновував свою творчість, що з неї витворював свій індивідуальний і загальнонаціональний український музичний стиль.

Він був творцем великої кількости (понад 120) хорових творів і сольоспівів до Шевченкового „Кобзаря", між ними таких шедеврів, як „За думою дума", „Гетьмани", „Минають дні", „Гомоніла Україна", „Мені однаково" і багато інших, у яких цитат народних пісень нема, але скрізь там живе і пульсує українська музична стихія, що ідеально об'єднується й інтерпретує Шевченкову поезію. В цьому жанрі Лисенка ще й досі ніхто не перевершив. Натомість його композиції до текстів інших поетів, своїх і чужих, як Івана Франка, Лесі Українки, Гайне тощо, такої могутньої української вітальности вже не виявляють, проте національний кольорит здебільшого зберігають.

Величні Лисенкові кантати, між ними до слів Шевченка „Б'ють пороги" і „Радуйся, ниво неполитая", ці великі форми для хорів, солістів і симфонічної оркестри, знову переносять нас у світ чисто українських відчувань.

Натомість фортепіянова творчість Лисенка, кількісно досить багата, виявляє меншу національну насиченість у порівнянні з його вокальними творами. Тут можна запримітити навіть деякі сторонні впливи, особливо Шопена, які свідчать хіба про те, що до цієї ділянки автор відносився з меншою увагою. Своїм фортепіяновим композиціям Лисенко давав загальномузичні назви, як Сюїта, Рапсодія, Скерцо, Польонез, Елеґія, Гавот, проте частина з них є фортепіяновим опрацюванням народних пісень, як, наприклад, ціла „Сюїта", „Рапсодії" і ін. Одначе, не зважаючи на народну тематику, навіть у них виступає своєрідний український кольорит не так переконливо, як в інших жанрах.

Приступаючи до сценічної творчости Ювілята, знову вертаємося в музичний, суто український, Лисенківський світ. Безсмертна „Наталка Полтавка", „Чорноморці", „Не ходи, Грицю" — це твори драматичні, переплетені лише музичними вставками, здебільшого обробками народних пісень. Музично ширше опрацьовані опери „Різдвяна ніч", „Утоплена", „Енеїда", а завершенням усього є монументальний „Тарас Бульба". Не менш український характер мають дитячі оперки „Коза Дереза", „Пан Коцький" та „Зима й весна", тільки одноактовий „Ноктюрн", у більш сальоновому стилі, стоїть окремо.

Як бачимо, творчість Лисенка всестороння, найширшого діяпазону і в загальному пронизана українськими національними елементами, а саме народною музичною стихією, українськими народними інтонаціями, ритмікою, а навіть гармоніями й голосоведінням. Елементи ці виступають, як ми бачили, не в усіх ділянках однаково інтенсивно; але взагалі можна сказати, що у своїй творчості Лисенко досяг суцільного національного характеру.

Отже, в ділянці музики Лисенко зробив те, що роблять взагалі винятокові історичні постаті в житті народів: вони, мавши вроджену глибоку інтуїцію, відчувають ще не конкретизовані, підсвідомі ідеали і прагнення свого народу, відчувають його розвиткові тенденції і, усвідомивши їх, організують і ведуть свій народ на досягнення тих ідеалів. Так діється в ділянках політичній, соціяльній, культурній і мистецькій. Так і Лисенко своєю геніяльною інтуїцією відчув і тоді свідомо підхопив живу, здорову музичну українську стихію і з-під селянських стріх вивів її на професійні музичні естради та сцени. Цим здобув Лисенко винятокове признання і пошану свого народу, бо народ відчув, що саме Лисенко зберіг і розкрив для дальшого плекання його найдорожчий скарб, його улюблене звукове мистецтво, найцінніший складник його культури.

І справді, дальший розвиток української музики, аж до сьогодні, йде під прапором Лисенка. Очевидно, молодші покоління композиторів виходять далі, поза Лисенкову романтику і виробляють свої власні, новіші й дозріліші музичні стилі, як ось перше після Лисенка покоління Леонтовича - Стеценка, чи наступне Козицького - Верикiвського, чи сучасне на чолі з Ревуцьким - Людкевичем, — проте, всі вони зберігають головні Лисенкові принципи щодо національного характеру музики і далі творять у напрямі, визначеному Лисенком.

Тим то значення і роля Лисенкової діяльности ніколи не може бути перебільшена. Хоч історія української музики триває тисячу років, але те, що зробив Лисенко, відкрило нову її епоху, добу буйного росту, добу демократично-національного розвитку, добу включення у загальносвітову музичну культуру.

Коли в сучасній Україні цілого, справжнього Лисенка вшановувати не можна, то цей обов'язок лежить в першу чергу на нас, українцях у вільному світі. Все, що лежить в наших силах, ми не повинні занедбати зробити. Власне сьогоднішнє свято, зорганізоване й виконане нашими масовими співочими громадами, є одним з показників української національної дозрілости. Сьогодні цим концертом, улаштованим в роковини незабутнього Миколи Лисенка, усвідомлюючи всі його історичні заслуги, клонимо перед його пам'яттю, перед пам'яттю цього музики-творця, наукового дослідника, громадського діяча, патріота, цієї великої людини, — у найглибшій пошані свої голови.

(Кінець)

ПАРАФІЯЛЬНИЙ УРЯД УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ св. І. ХРЕСТИТЕЛЯ в ГАНТЕРІ, Ню Йорк
повідомляє, що

РІЧНІ ЗБОРИ

НАРАФІЯН І ВЛАСНИКІВ ПОСІЛОСТЕЙ
в долині ріки Скогарі
— відбудуться —
в НЕДІЛЮ, 31-го БЕРЕЗНЯ 1963 року
в год. 2:00 по пол.
в залі Оселі „КСЕНЯ" (п. Кобзяр)
Jewett Center, N. Y.
о. Богдан ОСІДАЧ, адміністратор

ОГОЛОШЕННЯ

Український Технічний Інститут в НЮ ЙОРКУ

170 West 82nd St. — New York 24, N. Y. — Tel.: EN 2-5175
— відкриває —
на Економічному Відділі у весняному семестрі 1963 р.
безплатний 12-тижневий курс і семінар
про

ЦІННІ ПАПЕРИ ТА БІРЖУ

який буде викладатися
кожної П'ЯТНИЦІ — від год. 6:30 до 8:30.
Листовні зголошення з долученням вписового — $10.00
до початку курсу 22-го БЕРЕЗНЯ 1963.
Успішне закінчення курсу і семінарної практики має запевнити добрі заробітки у себе дома.

64-ий Відділ Союзу Українок Америки в НЮ ЙОРКУ
— влаштовує —

ВИСТАВКУ МИСТЕЦЬКИХ ТВОРІВ МАРІЇ МОРАЧЕВСЬКОЇ

Відкриття
в неділю, 24-го березня 1963 р.
в год. 1:00 по полудні
в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ, кімн. ч. 31/II
142 2-га Евеню, Ню Йорк.

Виставка буде відкрита
від 24-го БЕРЕЗНЯ до 7-го КВІТНЯ ц. р.
в СУБОТУ і НЕДІЛЮ — від год. 12:00 до 9:00 веч.
в БУДНІ ДНІ — від год. 7:00 до 9:00 веч.

Увага! НЮАРК і ОКОЛИЦІ! Увага!
УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР МАЛИХ ФОРМ
— влаштовує —
в неділю, 24-го березня 1963 р.
в залі УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛІ,
180 Вільям вул. в Нюарку, Н. Дж.
ВИСТАВУ під наг.:

„АКТОРИ"

драматична п'єса на 3 дії Леоніда Полтави.
В ролях: МАРІЯ СТЕПОВА-КАРПЯК
БОГДАН ПАЗДРІЙ
Режисер: БОГДАН ПАЗДРІЙ
Техн. керівник вистави: Володимир ШАШАРОВСЬКИЙ;
Оформлення сцени і реквізит: Олександер ГРАНАТ;
Звукове оформлення: інж. Богдан БОБИНСЬКИЙ.
ПОЧАТОК ВИСТАВИ — точно в год. 6:30 вечора.
Дітей до 10-ти років проситься на виставу не брати.

Українське Громадянство м. Нюарку й Околиці запрошується до участи у виставі.
АДМІНІСТРАЦІЯ

В річницю смерти та ювілей праці проф. В. Доманицького

24 березня 1962 відійшов останній з старого священичого роду Доманицьких. Останній з родини, яка не тільки зберегла традиції й духа вільної України, але трьох своїх останніх синів віддала на повну й виключну службу її Відродженню. Найстарший з них, Василь, — один з найвизначніших діячів початків того Відродження, — блиснув як метеор і згас молодо, ще на початку сторіччя, невіджалуваний як індивідуальність і людина. Середущий — Платон, чоловий київський кооператор за часів української держави, працював решту свого життя на Волині, при розбудові української кооперації, там і в часі другої світової війни помер. Сучасникам, найбільше знаний був наймолодший з братів — Віктор, визначна постать в українському академичному й суспільному світі.

Проф. Віктор Доманицький

Була це талановита, ідейна, багатогранна людина, великого розмаху та широкої амплітуди зацікавлень. Відійшов на порозі ювілейного року свого сімдесятліття, яке припадало на день 24 січня (ст. ст.) 1963 р. та водночас покривалося з ювілеями різних форм його праці та служби українській справі.

Першою ділянкою, в якій виступив, була українська кооперація, що їй в різних формах прослужив повних 45 літ. Спершу, за часів української держави, як секретар Товарового Відділу Українбанку в Києві, пізніше як секретар Правління Центрального Українського Кооперативного Сільсько-Господарського Союзу „Централ" в Києві і вкінці як його представник для міждержавних трансакцій — Генеральний Довірений в Москві. З того часу почав він писати на кооперативні теми, що й продовжував протягом цілого життя і таким чином, навіть перебуваючи на чужині, брав активну участь в житті кооперації в краю. Деякий час викладав кооперацію на Українськім Вільнім Університеті, для чого виготовив навіть спеціяльний підручник історії української кооперації.

Одночасно, Віктор Доманиць почав свою діяльність у виімково важливих для хліборобської нації ділянках — агродосвідництва й агропропаганди, що саме тоді почали були розвиватися. Цими проблемами цікавився живо протягом цілого свого життя, багато в тому ділі студіював і писав і створив цілу свою школу суспільних агрономів, яких виховував та інспірував. Багато праці присвятив аграрній економії та працював теж над проблемами майбутнього устрою українського села.

Але основною ділянкою, в якій себе найбільш повно виявив, якою особливо дорожив і для якої віддав 42 роки життя, це було українське високе шкільництво. Свою педагогічну працю почав як викладач при катедрі економіки Кооперативного Інституту ім. М. Туган-Барановського в Києві, потім в агрономічному відділі Технічної Школи УМКА у Віндсдорфі під Берліном, а вкінці в ролі доцента і професора при Українській Господарській Академії та Українськім Вільнім Університеті в Чехословаччині, Українськім Технічно-Господарськім Інституті, Українськім Вільнім Університеті та Духовній Академії в Німеччині.

Розуміючи проблеми відбудови й закріплення інтересів держави, належав до тих, які повністю розуміли ролю рідного фахівця в тому процесі, як теж і те, що його виховати може тільки українське академічне шкільництво. В його завдання він ентузіястично вірив, для його розвою й розбудови все життя працював. Навіть руїна й дезорієнтація по другій світовій війні, в ньому тої певности не захитали. Він належав до гурту тих, які це шкільництво відновляли. Протягом перших і найтяжчих двох літ, він очолював Український Технічно-Господарський Інститут, як ректор. За тих умов, це була неймовірна важка праця, яка не тільки вимагала кольосального зусилля, але ще може більше непохитної віри. З цього завдання він блискуче вив'язався, виявляючи свою непересічну індивідуальність, далекоглядність, організаторський хист та подивугідну ініціятиву.

Будучи вродженим суспільником, основні його зацікавлення зверталися завжди до долі й дій української спільноти. Від предметів природничих, він з часом переходить до суспільних: економіки й соціології села та суспільної агрономії. Його виклади, як і писання, визначалися живістю, ясністю думки й чіткістю акцентувати суттєвих проблем.

Працюючи багато пером, він не тільки мав особливе зрозуміння й зацікавлення, але навіть любов до видавничих справ. Протягом життя ініціював та очолював в тому ділі багато різних акцій, з яких треба відмітити спілку „Книгоцентр" і оригінальний та надзвичайно успішний проєкт системи поліграфічних баз при УТГІ.

Його суспільно-громадське наставлення, особливо маркантно виявилося в низках громадських акцій, які ініціював, очолював і оформлював водночас з розмахом і докладним плануванням. Слід згадати хочаби ґрандіозно зачеркнені пляни Мазепинських святкувань.

Свідомий, непохитний патріотизм, соборницьке й державницьке наставлення, характеризували не тільки його численні публічні виступи, писання, та вже під кінець життя видані ним книжки з націологічною тематикою, але всі дії його життя та цілий світогляд його динамічної особовости.

Життя людини — проминаюче, але ідеї яким вона служить і яким горіє — безсмертні. Вони звеличують її існування і будять пошану до її дій, навіть коли її вже не стало. Хайже цими рядками буде нам вільно вшанувати змагання й працю того заслуженого, останнього з синів родини Доманицьких.

БЕЗПЛАТНІ КУРСИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. Зі школи повідомляють, що в Ню Йорку при 6-ій Східній вулиці ч. 309-311, недалеко Другої Евеню, відбувається навчання англійської мови для дорослих. Лекції відбуваються кожної середи і понеділка по полудні. Вчать читати, писати і говорити по англійськи. Приготовляють до громадянства і виборчого тесту. Курси для початківців і заавансованих.

Українська хроніка

● Український Технічний Інститут в Ню Йорку відбув 16-го березня ц. р. загальні збори Кураторії, на яких були до Кураторії прийняті нові члени: Високопреос. Архиєпископ Мстислав, о. Протопрест. Лев Весоловський, о. Прот. Григорій Павловський, о. Прот. Артемій Селепина та Проф. Василь Завітневич. Головою Кураторії обрано проф. Івана Палиноду, заст. голови — о. Лева Весоловського. До адміністрації УТГІ увійшли: Президент д-р Григорій Петриченко, віце-президент о. Прот. Григорій Павловський, директор — проф. Борис Мартос, секретар — інж. Анна Статникова. З початком осіннього семестру 1963 р. намічено урухомити філософічно - теологічний факультет.

В ДРУГІ РОКОВИНИ СМЕРТИ
бл. п.

ДМИТРА ГАЛИЧИНА

колишнього УСС,
президента УККА та головного предсідника УНСоюзу,
відправиться

ПАНАХИДА

в Ню Йорку, Н. Й.:
в СУБОТУ, 30-го БЕРЕЗНЯ 1963 року,
в год. 7:30 веч. (по Вечірні),
в церкві СВ. ЮРА — при Схід 7-ій вул. в Ню Йорку.

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

відправиться
в Йонкерсі, Н. Й.:
у ВІВТОРОК, 26-го БЕРЕЗНЯ 1963 року,
в год. 7:00 ранку,
в українській католицькій церкві — в Йонкерсі, Н. Й.
в Озон Парку, Н. Й.:
в НЕДІЛЮ, 31-го БЕРЕЗНЯ 1963 року,
в год. 10:00 ранку,
в церкві Пресв. МАРІЇ — при 87-ій вул. в Озон Парку
про що Рідню і Знайомих Покійного повідомляють
ДРУЖИНА і БРАТТЯ

✝

В глибокому смутку повідомляємо Рідних, Друзів та Знайомих, що в середу, 20-го березня 1963 року відійшла від нас у Вічність, після короткої недуги, на 77-му році життя, наша Найдорожча
МАТИ і БАБУСЯ
бл. пам.

МАРІЯ МІРЧУК

Дружина сл. п. проф. Івана Мірчука, Ректора УВУ.

ПАНАХИДА — відправиться у П'ЯТНИЦЮ, 22-го БЕРЕЗНЯ 1963 року, в год. 8:00 вечером, у похоронному заведенні Goven, 233 Summer St., New Brunswick, New Jersey.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ — відбудуться в СУБОТУ, 23-го БЕРЕЗНЯ 1963 року, в год. 8:00 ранку, з пох. заведення до греко-кат. церкви Різдва Преч. Діви Марії, 66 Plum St., New Brunswick, N.J., на St. Peter кладовище.

ІВАННА і ОЛЕГ РАТИЧ — донька і зять
ЮЛІЯНА — внучка

✝

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями та Знайомими, що дня 13-го березня 1963 року у Львові, упокоїлася в Бозі наша Найдорожча
МАМА, БАБУНЯ і ТЕЩА

СОФІЯ зі САХРИНІВ ТИСОВИЧЕВА

на 77-му році життя,
уроджена у Львові, вдова по бл. п. о. МИКОЛІ, був. пароховi села Нагірці, пов. Жовква, бувша вчителька в Ременові, Угнові, довголітня вчителька „Рідної Школи" у Львові.

ПОХОРОН відбувся дня 16-го березня 1963 року.

Приятелів та Знайомих про молитви за душу Покійниці просять:

доньки і зяті:
Ярослава і Микола ЧУБАТІ, Mahwah, N. J.
Стефанія і Осип ФЕДОРИКИ, Mahwah, N. J.
Марія Зеновія і Ярослав МАКАРУШКИ, Evans Mills, N. Y.
Ірина і Стефан ГАВРИЛЮКИ, Suffern, N. Y.

внуки:
Андрій і Даруся ЧУБАТІ
Дамян, Роман ФЕДОРИКИ і Марта з мужем Адольфом ДЖЕНАРО
Хризант, Андрій і Оленка МАКАРУШКИ
Леся і Юрчик ГАВРИЛЮКИ

ВІЧНА ТА ДОБРА ПАМ'ЯТЬ ПОКІЙНИЦІ.

✝

В ЧЕТВЕРТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
моєї Незабутньої Дружини
св. пам. Марії ВАЛІЙСЬКОЇ
будуть відслужені

ПАНАХИДИ

за вічний спокій її душі:

1. у СУБОТУ, 23-го БЕРЕЗНЯ ц. р.
в год. 12:00 вполудне,
на місці її вічного спочинку на Українському Православному Цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.
2. у НЕДІЛЮ, 24-го БЕРЕЗНЯ ц. р.
після Служби Божої,
в Катедральному Храмі св. Володимира, — 160 Захід 82-га вул. у Ню Йорку.

Прошу Друзів Покійної в ці дні спільно зі мною вшанувати її світлу Пам'ять.

Аркадій ВАЛІЙСЬКИЙ

Окружний Комітет УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКОЇ ОКРУГИ
— влаштовує —

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

з нагоди 70-ліття
найстаршого українського щоденника в Америці
„Свободи".
1893 1963
Бенкет відбудеться
в неділю, 31-го березня 1963 року
в год. 5:00 по пол.
в УКРАЇНСЬКОМУ ГОРОЖАНСЬКОМУ КЛЮБІ,
при 847 Н. Френклін вул.

В ПРОГРАМІ БЕНКЕТУ:
Слово гол. предсідника УНС ЙОСИПА ЛИСОГОРА;
Вступне слово Голови Округи Степана ГАВРИША;
Промова Головного Редактора „Свободи" А. ДРАГАНА;
Виступ солістки хору „Кобзар" п. Марії МУРОВАНОЇ.
Фортеп. супровід — п. Роксоляни ГАРАСИМОВИЧ;
Виступ письменника-гумориста Миколи ПОНЕДІЛКА;
Виступ танцювальної групи ЮСУМА з Філядельфії під керівництвом Мирослава СОЛТИСА.

На Бенкеті рівнож виступлять з промовами Головний Прокуратор Пенсилвенського стейту Достойний Walter E. ALESSANDRONI та кандидат на посадника міста Філядельфії від Республіканської партії — адвокат James T. Mek DERMOTT.
В Бенкеті візьмуть також участь представники Демократичної партії.

Товстмайстром Бенкету буде:
— д-р ВОЛОДИМИР ГАЛАН. —
Вступ на Бенкет — $5.00

Увага! Прочитайте всі! Увага!
xxxxxxx xxxxxxx
В неділю, 24-го березня 1963 р.
в год. 5:30 по пол.
— відбудеться —
у великій залі УНДОМУ в НЮ ЙОРКУ,
140-142 Second Ave. — New York City

ПУБЛІЧНЕ ЗІБРАННЯ

в справі збірки пожертв на
ПАМ'ЯТНИК ШЕВЧЕНКОВІ у ВАШИНГТОНІ
та
врочиста роздача Почесних Грамот
усім тим, що до 31-го січня ц. р. склали на побудову цього пам'ятника по $25.00 або більше.

Звітуватимуть представники Крайового та місцевого Комітетів Пам'ятника Шевченкові.

УСІ, КОМУ ЗАЛЕЖИТЬ НА НАЦІОНАЛЬНІЙ ЧЕСТІ ТА ПІДНЕСЕННІ ПРЕСТИЖУ УКРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ В СВІТІ, ПРИХОДЬТЕ САМІ ТА ЗАОХОТІТЬ ДРУГИХ ДО УЧАСТИ В ЦЬОМУ ВАЖЛИВОМУ ЗІБРАННІ.

ДІЛОВИЙ КОМІТЕТ ПАМ'ЯТНИКА ШЕВЧЕНКОВІ
на місто НЮ ЙОРК

Зі спорту

ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ НА НАСТУПНУ НЕДІЛЮ

УСК, Ню Йорк — „Джуліяна", Ню Йорк, футбольні змагання з циклу гор за Чашу ЗДА відбудуться **в неділю, 24-го березня,** о год 2.30 по полудні на грищі Айнтрахт Овал, в Асторії, Л. А.

„Тризуб", Філядельфія — Польські Соколи, Нюарк, мистецькі змагання Американської Футбольної Ліґи відбудуться **в неділю, 24-го** березня на грищі при 29-ій та Кембрія вул. у Філядельфії. Сподівані змагання „Тризуба" з „Готою" за чашу ЗДА відбудуться в пізнішому реченці, бо на наступну неділю Німецько-Амер. Футбольний Союз вже визначив „Готі" ліґові змагання з Мадярським С. К.

—o—

„ТРИЗУБ" — „БАЛТІМОР ІТЕЛІЄНС" 13:0 (8:0)

Філядельфія, 17-го березня. — Чемпіон Мериленду після перемоги 4:1 над „Сентрал Валет" з Вашинґтону готовився до виграної над „Тризубом" із розрахунком, що і „Тризуб" в минулому році переміг цих вашинґтонців з таким самим вислідом. Італійці мали в своєму складі декількох добрих змагунів, в тому одного репрезентанта ЗДА. Прихильники італійців приїхали з Балтимору трьома великими автобусами заосмотрені в дзвінки, трубки і калатала, але не мали нагоди вживати часто цих „інструментів" для підбадьорення своєї дружини. За виїмком привітання своєї дружини при її вибігу на грище „оркестра" не мала нагод до попису.

Вже в першій хвилині гри Олівер здобув перші ворота. Опісля п'ятнадцять хв. ішла гра майже рівнорядно, але заразже в п'яти дальших хвилинах Нога вспів стрілити аж троє воріт. Одні з них, його другі ворота, здобуто з притаманної Нозі сольової акції, в якій він об'їхав усіх, хто йому ставав на дорозі. Між 22-ою та 45-ою хвилиною впали ще чотири ґолі: Ферейра І, Чижович, Олівер, і знов Чижович сильним стрілом під поперечку.

Рахунок другої половини відкрив Ферейра І, вже в 46-й хв. гри. І тут знов прийшлося чекати п'ятнадцять хв. на дальші ворота. У 60 і 65 хв. Чижович записав ще двоє воріт на своє конто. Дальше впали ворота Манджіні з з шістнадцятки і Ноги перенесенням м'яча понад вибігаючого воротаря. Італійці не були зовсім такі слабі, як показував би вислід. Але „Тризуб" мав один із своїх кращих днів, як напр. дні перемог над „Бермудами" 10:1, чи над Мадярським С. К. 8:3. Італійці мали „пеха".

„Тризуб" заграв ці змагання в складі: Варварюк, (Мерч), Бородяк, Рач Кравець, Ферейра II, Ілай, Нога, Манджіні, Ферейра І, Чижович, Олівер, (Татоян). Суддював змагання п. Раджерс з Філядельфії.

Яр. К-ий

● **І цього року 19-го березня** до Сан Хуану Капістрано в Каліфорнії прибули перші ластівки, які того самого дня, в дні св. Иосифа прибувають туди з Південної Америки на літування вже від 18-го віку. Але цього року прилетіла мала група ластівок, а деколи вони прилітають цілою зґрасю.

Короткі вістки

● **25 професорів університету в Ерлинґен в Західній Німеччині** звернулись меморіялом до міністерства освіти з вимогою, щоб заборонено колишній пруський, відновлений в західньо-німецькому студентстві звичай поєдинків між студентами у рямцях студентських корпорацій. Відновлення т. зв. „буршівства" стало контроверсійною темою в західньо-німецьких батьківських і педагогічних колах.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

ШИКАҐО, Ілл. — Річні Загальні Збори Б-ва ім. св. Володимира, Відд. 114, в год. 12:00 впол., в парохіяльній залі св. Володимира, при 2250 В. Кортез вул. На денному порядку: звіт членів уступаючої Управи і Контр. Комісії та вибір керуючих орґенів на діловий 1963 р. З огляду на важність справ в ден. порядку, приявність усіх членів є обов'язкова. Якщо на визначений час не явиться, приписана статутом, потрібна кількість членів, тоді Загальні Річні Збори відбудуться одну годину пізніше, при кожній кількості приявних і будуть правосильними. — М. Нікольс-Ткачук, предс.; В. Бережан, секр. (2)

БАТЬКИ; Зв'яжіть замолоду Ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами Батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб забезпечити їй кращу будучність, а нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

Увага! Відділи УНСоюзу Увага!

ПИТСБУРҐУ та ЗАХІДНЬОЇ ПЕНСИЛВЕНІЇ!

В неділю, 31-го березня 1963 р.

в год. 2:30 по пол.
в залі THE PICK-ROOSEVELT HOTEL,
Penn Avenue and Sixth Street — PITTSBURGH, Pa.

— відбудуться —

ЗБОРИ Окружного Комітету Відділів УНСоюзу

ПИТСБУРҐУ та ЗАХІДНЬОЇ ПЕНСИЛВЕНІЇ.

В Зборах повинні взяти участь **УРЯДОВЦІ ВІДДІЛІВ** УНСоюзу, та **КОНВЕНЦІЙНІ ДЕЛЕҐАТИ**, від наступних Відділів:

BENTLEYVILLE — 109
CARNEGIE — 134, 264, 384, 481, 482
DERRY — 113
DONORA — 232
EXPORT — 101
FORBES ROAD — 32
ISELIN — 400
JEANETTE — 41
LATROBE — 61
MONESSEN — 338
McKEESPORT — 17, 132
NEW ALEXANDRIA — 82
RANKIN — 24
PITTSBURGH — 53, 96, 118, 396
SLICKVILLE — 126
WEST NEWTON — 255
ALIQUIPPA — 120
AMBRIDGE — 34, 161, 276
ETNA — 89
FORD CITY — 63
McKEES ROCKS — 91
LYNDORA — 329
NEW KENSINGTON — 296
VANDERGRIFF — 110
YATESBORO — 51
WHEELING, W. Va. - 56, 212

В ПРОГРАМІ НАРАД:

1. Звіти членів Окружної Управи.
2. Звіти поодиноких Відділів.
3. Членська кампанія 1963 р. і розподіл квоти по Відділам.
4. Святкування 70-ліття „Свободи".
5. Вибір нової Окружної Управи.

ДО УЧАСТИ В ЗБОРАХ ЗАПРОШЕНІ ВСІ ЧЛЕНИ УНС ТА МІСЦЕВЕ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО.

АПЛІКАЦІЯ НА ПРИЙНЯТТЯ — на — КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА

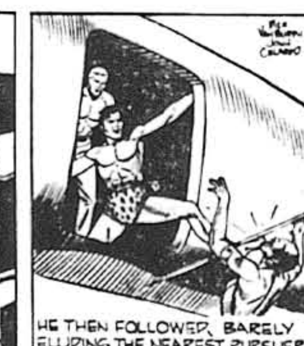
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
на Союзівці,
КЕРГОНКСОН, Ню Йорк,
від 4-го СЕРПНЯ 1963 р.

Ім'я і прізвище: ....
Адреса: ....
Вік: .... Член УНСоюзу, Відд.: ....
Знання української мови:
СЛАБЕ ☐ ЗАДОВІЛЬНЕ ☐ ДОБРЕ ☐
Залучую на рахунок оплати $ ....
(Повна оплата курсів — $120.00. Половину належности треба вплатити із аплікацією).
Аплікації висилати на адресу
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE
Kerhonkson, New York

ТАРЗАН, ч. 5003. Вони вільні!

Останнім засобом енергії. Тарзан добився до літака і всадив дівчину до нього.

Після того і він всів до літака, заледве втікши від найближчого переслідувача.

Білл Фостер зараз пустив в рух мотор, і літак зарухався по землі . . . Вони були вільні!